

Landssjúkrahúsið skipar fyri:

Tiltøk í samband við 70 ára haldið

Fleiri 100 fólk hava í vikuskiftinum verið á framsýningini "Tænasta í broyting", sum starvsfólkini á Landssjúkrahúsinum hava skipað fyri, nú sjúkrahúsið mikudagin 23. februar fyllir 70 ár.

Nógv og fjølbroytt tiltøk eru á Landssjúkrahúsinum hesa vikuna, sum vísir søguna hjá Landssjúkrahúsinum, frá byrjanini í 1924 og fram til nútíðar teknologisk framkomnu sjúkraviðgerð.

Tað verður gjørt við framsýningini, hvussu ein sjúkrastovna var innrættað í gomlum døgum, hvussu laborantar arbeiddu áður og fram til í dag, fysioterapeutisk og ergoterapeutisk virksemi í dag, sjúkrasyst-rautbúgvining áður og í dag, við myndum av øllum, sum hava lokið prógv á Sjúkrasystaskúlanum í Føroyum.

Fleiri áhugaverdir fyrilestrar vóru eisini á skránni leygardagin, og teir halda fram hesa vikuna.

Poul Joensen, dr. med. neurologur greiddi leygardagin frá heilasljúkum í Føroyum, Marius Rasmussen, radiologur, greiddi frá myndatækni í samband við heilan.

Eisini var fyrilestur um uppvænjan eftir heilsbætur, og Ingrid Jacobsen,

fysioterapeutur, helt fyrilestur um ambulanta venjan eftir hjartasjúku.

Leygardagin kundu fólk annars fara á rundferð við starvsfólkum, sum greiddu frá, hvussu sjúkrahúsið virkaði. Bert eini 20 fólk nýttu høvi at fáa nærri vitan um hetta, men tað er helst tí, at Landssjúkrahúsið fyr teimum flestu er stað, har flestu okkara hava vitjað ella fingið viðgerð.

Mikudagin kl. 19 fer Pál Weihe, umhvørvismedisinari at greiða frá kyksilvurkanningum, sum hava verið gjørdar í Føroyum, og sama kvøld greiðir August G. Wang, sálarlækni frá norðurlandskari rúsdrekka-kanning í Føroyum.

Kl. 20 sama kvøld, fara Jógván Róin og Óli Jacobsen, int. medisinarar, at siga frá arbeidinum á endoskopideildini. Seinast á skránni er Maria á Dul, fyrstisøðukvinna, sum heldur fyrilestur um sjúkrarøkt í eini broytingartíð.

Fyrilestrarnir verða hildnir í gestaborðstovuni.

Tiltøkini á Landssjúkrahúsinum, í sambandi við 70 ára haldið, enda fríggjadag 25. februar. Tá er lungadagur á Tuberklastøðini. Ópið er frá kl. 10 til 15.

Dagny

Tarvabásurin í Hornagarði

Nýggja hospitalið lá í fríum umhvørvi úti við Sandágerð. Nærmastu grannar vóru próstagarðurin í Sandágerði og hornabóndin á Hornagarði. Bæði hesi hús eru varðveitt í sama líki í dag. Ein bóndagardur hevur, sum øll vita, nógv ymiskar funktiónir og Hornagarður hevði m.a. skyldu at halda tarv, so traðarmenninir í Havn kundu koma til tarvs við kýmum. Vit kenna fráfráku søguna hjá William Heinesen, har hann sigur frá, hvussu gekst hjá sær, tá hann fór til tarvs við kúgv síni, Stjørneyga. Tarvabásurin á Hornagarði stóð niðan ímóti Hospitalsvegnum, soleiðis kallaðu havnarfólk J. C. Svabosgøtu. Men tað var skjótt, at Hornabóndin fekk boð um at flyta tarvabásin úr eygsjón á fólk. Tað var leiðslan á hospitalinum, sum hevði klaguð um tarvabásin; sagt var, at tað hevði ringa ávirkan á sjúkrasystarnar og sjúklingarnar, at so lætt var

at síggja tarvabásin og tann leik, ið fór fram á honum. Tarvabásurin varð so fluttur suður um bóndahúsin.

Dronning Aleksandrine hospital, sum í dag eitur Landssjúkrahúsið, var longu ov lítið, tá ið tað var tikið í brúk. Í 1927 varð bygd ein tuberkladeild við 20 seingjaplássum, og í teimum ringu trítíðunum vóru tær barakkir bygdar í bønnum framman fyri sjúkrahúsið, serliga ætlað neyðstøddum børnum, ið m.a. høvdu eingilskasjúku og annars vóru líkamliga illa fyrri, at koma fyrri seg aftur í. Jú, sanniliga vóru tað eisini ringar tíðir í Føroyum tá.

Tann stóra útbýggingin av Landssjúkrahúsinum, soleiðis sum vit kenna sjúkrahúsið í dag, byrjaði í 1962. Grundarsteinurin varð lagdur 19. juni 1962 av Paula Dahl, yvirlækna. Fyrsti partur av útbýggingini varð tikin í brúk í 1967.

Flestu fakkbólkarnar merkta sparringina

Føroyska samfelagið er í

Nógv var at minnst aftur á, tá tilkomnu sjúkrasystarnar hittu á framsýningini. Her síggjast vinstrunegin: Margit Thomsen, Hjördis Høgenesen og Jenny Kragesteen í sjúkrastovu, sum hon sá úr fyrri nógvum árum síðani

dag í stórarri krepku og hava vit øll merkt niðurgangstíðir. Eisini starvsfólk á Landssjúkrahúsinum hefur merkt ringu tíðir. Landssjúkrahúsið er skorið niður við nógvum milliónum seinastu árin og hetta unnu allir fakkbólkarnar merkt, kanska serliga røktarbólkurin. Tað er tó mín fatan, at hóast niðurskurðarnar, hevur tað eydnast Landssjúkrahúsinum rættuliga væl at fasthalda tað høga støðið, sum serfæðinganevndin í Heilsumálaráðnum eisini hevur ávíst. Ikki tí, tað er sjónligur munur á ríkiligheitini í áttatiárum og nú, gongur tú tær ein túr ígjøgnum deildirnar á Landssjúkrahúsinum.

Eg kann ikki ugga nakran, ella geva trygd fyri arbeidi í framtíðini, men loyvi mær at seta fram hesar hugsanir:

Royndir aðrastaðni sýna, at fólk vil gjalda fyrri heilsuveitingar. Hetta fandsøgna til so nógv arðar almennar veitingar. Tørvurin á heilsuveitingum á sjúkrahúsi ella aðrastaðni er ikki ávirkaður av peningarlígligheitini í landinum. Hesin tørvur er í stóran mun avgjørdur av tí, ið læknavísindin kann. Tann sjúki, og serliga tann álvarslika sjúki, vil hava ta viðgerð, ið kann gera hann frískan, og hann vil helst hava ta bestu viðgerðina.

Ein ólúcka

Hugsa vit okkum, at vit ein dag í Føroyum vóru vorðin so fátøk, at vit ikki longur kundu veita fólk hesa tænastu, so er lítið at ivast í, at virksemið varð veitt av privatum stovnum í Føroyum, ella um slíkir ikki vóru, so fóru fólk úttanlands at fáa sær heilsubót, eisini um tey

Á framsýningini er eisini møguleiki at máta blóðtrýst og ymiskt annað, sum dagliga verður gjørt á sjúkrahúsinum

sjálvi skuldu gjalda við sparipeningi. Hesin veruleiki, haldi eg, eigur at víga tungt hjá teimum, ið ráða fyrri borgum, um at býta samfelagsgáðan soleiðis, at heilsuverkið verður ríkið so rationelt sum møguligt, men eisini á so høgum stigi, at tað ikki eggjar fólk at nýta peningin til vinna sær heilsubót aðrastaðir. Hetta vildi verið ein ólúcka, men eisini ein vánaligur búskapur, við tað, at arbeidsplass fóru av landinum. Mín vón skal vera, at hesi rímuliga argument fara at rína við.

Nú Landssjúkrahúsið fyllir 70 ár, haldi eg, at ikki bert starvsfólk, men allir føroyingar eiga at fegnast um, at hetta líta samfelagið hevur megnað at veita sjúkrahúsviðgerð á so høgum og nútímans stigi, sum vit hava, og mín vón skal vera, at hetta fara vit at halda fast við.

Vit standa nú við eina framsýning, ið skal vísa hvussu Landssjúkrahúsið gjøgnum tíðirnar hevur arbeitt. Tað er mín vón, at nógv fólk vitja hesa framsýning og koma til teir fyrilestrar, sum verða hildnir í sambandi við framsýningina. Eg fari stýrisins vegna at takka teimum starvsfólkum, sum hava lagt hesa framsýning til rættis.

Kristianna Rein formaður í stýrinum fyri Landssjúkrahúsið

Serliga stóru áhugi var fyriteimum mongu sjúkrasystamyndunum, ið eru tiknar av teimum, sum hava lokið prógv á Sjúkrasystaskúlanum gjøgnum tíðirnar

Myndir: Kalmar